

EXPUNERE DE MOTIVE
la propunerea legislativă privind organizarea
activității de expertiză criminalistică judiciară și extrajudiciară

Expertiza criminalistică, domeniu deosebit de activitate în cadrul expertizei judiciare, este singura care se desfășoară fără a avea o reglementare legală clară și completă, în concordanță cu practica judiciară a țărilor membre ale Uniunii Europene și realitățile sistemului juridic românesc.

În anul 1999, Curtea Constituțională a României a emis decizia nr. 143 prin care, prevederile art. 120, alin. 5 din Codul de Procedură Penală, în care se stipula că dispozițiile alin. 3 și 4 referitoare la dreptul părților de a cere numirea și a câte unui expert recomandat de ele, care să participe la efectuarea expertizelor nu se aplică în cazul expertizei prevăzute la art. 119, alin 2, și anume, expertiza medico-legală și criminalistică, au fost declarate neconstituționale.

Drept consecință a acestei decizii, Guvernul României a emis în anul 2000 ordonanțele nr. 1, privind organizarea activității și funcționării instituțiilor de medicină legală și nr. 75, privind autorizarea experților criminaliști. Ambele ordonanțe au avut ca efect întocmirea listelor de experți medico-legali și criminaliști, din rândul cărora, părțile interesate pot solicita experți care să participe la efectuarea expertizelor.

Prin urmare, dacă în materia expertizelor tehnice, contabile și medico-legale există norme legale privind activitatea de expertiză judiciară și extrajudiciară, în domeniul expertizei criminalistice nu s-a creat un astfel de cadru legislativ.

Celeritatea actului de justiție și crearea unei piețe concurențiale adecvate în privința expertizei criminalistice au mult de suferit, deoarece actualele structuri instituționale nu mai fac față cererii mereu crescânde a expertizelor criminalistice și, în același timp, nu se asigură dreptul persoanelor fizice și juridice să solicite experților autorizați consultații de specialitate și expertize criminalistice extrajudiciare.

În anul 2005 au apărut o serie de modificări în legislația noastră, prevăzute de Legea nr. 247, astfel:

- conform art. IX-2 și X-2 din Titlul XVI, atât Direcția Națională Anticorupție cât și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism pot apela la experți din țară sau străinătate: „(4) *Constataările tehnico-științifice și expertizele pot fi efectuate și de alți specialiști sau experți din instituții publice sau private române sau străine,*

organizate potrivit legii, precum și de specialiști sau experți individuali autorizați sau recunoscuți, potrivit legii”

- În materie civilă, potrivit art. I-10 (5) din Titlul II: „(2') Pentru stabilirea dreptului de proprietate, solicitantul poate depune începuturi de dovadă scrisă, declarații de martori autentificate, expertize extrajudiciare, precum și orice acte care, coroborate, întemeiază prezumția existenței dreptului de proprietate al acestuia asupra imobilului, la data preluării abuzive”
- Conform art. 4 (5), Titlul XIII: „(5) Expertizele extrajudiciare prezentate de către părți în cadrul proceselor funciare au aceeași valoare probantă c și expertizele ordonate de către instanța de judecată, cu condiția ca acestea să fie efectuate de către experți autorizați de Ministerul de Justiție”

În prezent, potrivit art. 1 (1) din Legea nr. 488 din 11 iulie 2002, care a aprobat Ordonanța de Guvern nr. 75/2000: „Expertizele criminalistice se efectuează de experți oficiali în institutele și laboratoarele de expertiză criminalistică, înființate potrivit dispozițiilor legale”. Textul acestui articol și următoarele statuează că, pe de o parte, **expertizele criminalistice se efectuează numai în cadrul instituționalizat de către funcționari ai statului**, iar pe de altă parte, nu este prevăzut dreptul experților autorizați de a efectua, în condițiile legii, expertize criminalistice judiciare și extrajudiciare, ceea ce nu este în concordanță cu modificările aduse legislației românești, cu practica judiciară din țările comunitare, și nu în ultimul rând, privirea cetățeanului de dreptul de a-și alege modalitatea de asistență juridică de specialitate.

Pornind de la aceste considerente, se impune cu necesitate completarea cadrului legislativ în materie, cu norme privind organizarea activității de expertiză criminalistică judiciară și extrajudiciară.

Deputați PRM

Dan Dumitru ZAMFIRESCU

Ioan Aurel RUS

Senatori PRM

Valentin DINESCU